

KÖZIGAZGATÁSI és IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM
Egyházi, Nemzetiségi és Civil Társadalmi Kapcsolatokért
Felelős Államtitkárság

Tájékoztató
az Ehtv. 34. § (4) bekezdésével
érintett szervezetek átalakulásáról

1. Egyházi elismerésre vonatkozó eljárás

A törvény mellékletében nem nevesített vallási közösségek egyházi nyilvántartásba vételéről az Országgyűlés dönthet, törvénymódosítás formájában, az új egyházi törvény mellékletét képező jegyzék kiegészítésével. A nyilvántartásba vételi kérelem akkor nyújtható be, ha egy egyesület elsődlegesen vallási tevékenységet végez, tanításának lényegét tartalmazó hitvallással és rítussal rendelkezik, legalább százéves nemzetközi működéssel bír, vagy legalább húsz éve szervezett formában, egyesületként működik Magyarországon, amelybe beszámít az egyházi törvény hatálybalépése előtti egyházként történő működés is. Feltétel továbbá az is, hogy az alapszabályát, létesítő okiratát, belső egyházi szabályát elfogadta, az ügyintéző és képviselői szerveit megválasztotta, valamint képviselői nyilatkoznak arról, hogy az általuk létrehozott szervezet tevékenysége nem ellentétes az Alaptörvénnyel, jogszabályba nem ütközik, valamint nem sérti más jogait és szabadságát. Az elismerés akadályát, ha a szervezettel szemben működése során az illetékes állami szerv nemzetbiztonsági kockázatot állapított meg, illetve ha tevékenysége sérti az ember testi-lelki egészséghez való jogát, az élet védelmét, az emberi méltóságot.

Az alapcélként vallási tevékenységet végző egyesület képviselője az országos népi kezdeményezésre vonatkozó szabályok alkalmazásával, legalább ezer választópolgár aláírásával kezdeményezheti az egyházként való elismerését. Ebben az esetben nem az egyháztagság igazolásáról, hanem *kizárólag támogató aláírások gyűjtéséről van szó*, amelyre két hónap áll rendelkezésre. A népi kezdeményezést az aláírásgyűjtő ív hitelesítését követő két hónapon belül egyszer lehet benyújtani az Országos Választási Bizottság elnökéhez. Az aláírások hitelesítését az erre hatáskörrel rendelkező Országos Választási Bizottság végzi. Amennyiben érvényes számban gyűjtötték össze az aláírásokat, arról az Országos Választási Bizottság elnöke haladéktalanul tájékoztatja az Országgyűlést, amely a népi kezdeményezést köteles napirendre tűzni és a bejelentést követő három hónapon belül döntenie is kell róla.

Az új egyházi törvényben meghatározott feltételek teljesülésének vizsgálata az Országgyűlés vallási ügyekkel foglalkozó bizottságának a feladata. Ezzel összefüggésben a bizottság elnöke a vallási tevékenység jellegére és a működés hosszára vonatkozó feltételek tekintetében a Magyar Tudományos Akadémia elnökének az állásfoglalását kéri, és valamennyi feltétel esetében felhívhatja a szervezetet azok fennállásának igazolására. A bizottságnak a népi

kezdeményezés alapján törvénymódosítási javaslatot kell terjesztenie az Országgyűlés elé. Amennyiben az elismerés feltételei nem állnak fenn, azt a bizottságnak az előterjesztés indokolásában külön is jeleznie kell, a törvényjavaslatot azonban ebben az esetben is be kell nyújtania, és arról az Országgyűlés plenáris ülése dönt.

2. Alapcélként vallási tevékenységet végző egyesületként történő további működés

A 2012. március 1-jén a törvény hatályánál fogva egyesületté váló, korábban egyházként nyilvántartásba vett valamennyi szervezet az egyesületekre vonatkozó szabályok szerint **2012. április 30-áig jelentheti be változásbejegyzési eljárás keretében az illetékes törvényszéknek a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény szerinti nyilvántartásba vételhez szükséges adatokat.**

A változásbejegyzési eljáráshoz alkalmazandó bírósági kérelem űrlapok a <http://www.birosag.hu/engine.aspx?page=nyomtatvanyok> linkre kattintva érhetők el kitöltési útmutatóval együtt.

A kérelemhez csatolni kell:

- a szervezet alapszabályát (Az egységes szerkezetbe foglalt létesítő okiraton a kérelmezőnek - ha a kérelmező jogi képviselővel jár el, a jogi képviselőnek – igazolnia kell, hogy a létesítő okirat egységes szerkezetbe foglalt szövege megfelel a létesítő okirat-módosítások alapján hatályos tartalmának. Az egységes szerkezetű okiratból egyértelműen ki kell tűnnie, hogy az egységes szerkezetű okirat elkészítésére a létesítő okirat mely pontjának változása adott okot.);
- a székhelyhasználat jogcímét igazoló okirat másolatát;
- a szervezet közgyűlésének jegyzőkönyvét (amely az átalakulásról döntött);
- a közgyűlés jelenléti ívét (a tagok nevével, lakóhelyével és székhelyével) és aláírásával, legalább 10 tag szükséges az egyesületként történő nyilvántartásba vételhez);
- az ügyintéző és képviseleti szerv tagjainak a tagság elfogadására és a jogszabályban meghatározott követelményekre vonatkozó nyilatkozatát;
- a képviseleti jog igazolását, amennyiben a kérelmező jogi képviselő útján jár el;
- ha a szervezet neve vagy nevének valamely része olyan elemet tartalmaz, amelynek névként való szerepeltetése külön jogszabályban meghatározottak szerint engedélyhez kötött, a kérelemhez csatolni kell az engedély megadását igazoló okiratot;
- ha a szervezet neve olyan elnevezést tartalmaz, amelyhez másnak jogi érdeke fűződik, a kérelemhez csatolni kell a jogosult hozzájárulását tartalmazó nyilatkozatot.

A szervezet alapszabályának módosításához, valamint az elfogadó nyilatkozat megszövegezéséhez segítséget nyújt a civil szervezetek bírósági eljárásokban alkalmazandó űrlapjairól szóló 11/2012. (II. 29.) KIM rendelet 41. melléklete és a 43. melléklet.

Az átalakulás során létrejövő egyesület nevének megválasztásakor figyelemmel kell lenni a névvalódiság követelményére is, azaz az egyesület nevében nem szerepelhet olyan kifejezés, amely az egyesület jelentőségét vagy működését illetően megtévesztésre alkalmas.

A változásbejegyzési kérelemhez nem kell csatolni azokat az okiratokat, amelyek a bíróság rendelkezésére állnak, s amelyek a változásbejegyzési kérelem adatai alapján megállapíthatóan nem módosultak.

A létesítő okirat módosítása esetén a változásbejegyzési kérelemhez csatolni kell a létesítő okirat változásokkal egységes szerkezetbe foglalt szövegét is.

A korábbi egyházak egyesületként történő bírósági nyilvántartásba vétele során a bíróság nem vizsgálja, hogy a szervezet létesítő okirata megfelel-e a legfőbb szerv, az ügyintéző szerv és a képviselői szerv létrejöttére és hatáskörére vonatkozó törvényi szabályoknak, abban az esetben, ha a szervezet vallási tevékenységét 2012. január 1-jétől a 2011. december 31-én hatályos belső egyházi szabályában meghatározott szervezeti keretek között változatlanul végzi.

A szervezet (egyesület) 2012. március 1-jétől a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvény alapján nyilvántartásba vett egyház általános jogutódja.

Az egyesület alapcélként vallási tevékenységet is végezhet, ebben az esetben a lelkiismereti és vallásszabadság jogára, illetve a hitéleti és vallási tevékenységre vonatkozó azon rendelkezések, amelyeket az új egyházi törvény nem tart fenn kizárólag az általa elismert egyházak számára, megilletik, így különösen:

- az állam nem irányíthatja és nem felügyelheti működésüket;
- az állam a hitéleti jellegű határozataikat nem vizsgálhatja, nem bírálhatja felül, de nem is kényszerítheti ki azok végrehajtását;
- a vallási tevékenységhez kapcsolódó személyes adatok kezelésének speciális szabályai az egyesületre is vonatkoznak;
- az egyházi szertartások és az egyházkormányzat zavartalan működésére tekintettel templomaik, temetőik és más szent helyek fokozott szabálysértési és büntetőjogi védelemben részesülnek;
- önmeghatározásként használhatják az egyház elnevezést, az egyesületi bejegyzésnél azonban figyelemmel kell lenni a névvalódiság követelményére;
- adományt gyűjthetnek;
- Szja. 1%-os felajánlásban részesülhetnek;
- a közhasznú jogállást megszerezhetik az átalakulást megelőző két üzleti év számviteli beszámolójának és közhasznúsági jelentésének letétbe helyezése esetén;
- tagsági nyilvántartását csak a tagok külön engedélye alapján adhatják ki;
- közoktatási és szociális intézményt tarthatnak fent, felsőoktatási intézményük lehet, ezek működtetését az állam támogatja;
- termőföldjeiket megtarthatják.

A szervezet a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló törvény alkalmazásában 2012-ben egyháznak minősül, azzal, hogy a technikai száma 2012. május 20-án megszűnik, ezáltal 2013-ban az adószámára gyűjthet felajánlásokat, civil szervezetként.

A bíróság a szervezetet a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény 2012. február 29-én hatályos 116. § (3)–(6) bekezdésének, 117. §-ának és 118. §-ának alkalmazásával kényszer-végelszámolási eljárás keretében jogutód nélkül megszünteti, ha a szervezet 2012. április 30-áig a továbbműködéséről nem vagy nemlegesen nyilatkozott, valamint abban az esetben is, ha a változásbejegyzési eljárás eredménytelenül zárul le.

Az Ehtv. 37. § (1) bekezdése értelmében, a törvény hatálybalépését követően csak annak mellékletében meghatározott egyháznak nyújtható egyházi célú költségvetési támogatás.

Az Ehtv. 34. § (4) bekezdése alapján egyesületté váló civil szervezetek előtt is megnyílik a lehetőség az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (a továbbiakban: Ectv.) X. fejezetében szabályozott Nemzeti Együttműködési Alapból folyósított támogatásokra történő pályázatokra.

Az Ectv. 56. § (1) bekezdése értelmében ugyanis az Alap terhére az alábbi célokra teljesíthetők kifizetések:

- a) civil szervezetek által gyűjtött és elektronikusan bevallott adományok után járó öt százalékos nominatív kiegészítés, amelyet a civil szervezet működési költségeinek fedezésére fordít, legfeljebb a (2) bekezdés szerinti keret tíz százalékáig;
- b) civil szervezet működésének támogatása;
- c) civil szervezeteket érintő évfordulók, fesztiválok, hazai és határon túli rendezvények támogatása;
- d) nemzetközi civil kapcsolatokban a magyarországi civil szervezetek jelenlétének biztosítása, hazai és határon túli rendezvényeken, fesztiválokon történő részvétel támogatása, nemzetközi tagdíjakhoz támogatás biztosítása, európai integrációt elősegítő programok támogatása;
- e) civil szférával kapcsolatos tudományos kutatások, monitoring tevékenység és nyilvántartási feladatok támogatása;
- f) civil szférával kapcsolatos szolgáltató, tanácsadó, oktatási, fejlesztő, segítő, illetve esélyegyenlőséget és akadálymentességet elősegítő tevékenység és intézmények támogatása;
- g) civil szférát bemutató kiadványok, elektronikus és írott szakmai sajtó támogatása;
- h) civil szervezetek pályázati önrészeinek támogatása;
- i) adományozó szervezeteknek szóló juttatás a Nemzeti Együttműködési Alap Tanácsa (továbbiakban: Tanács), illetve a kollégiumok egységes elvek mentén meghatározott, forrásautomatizmus biztosításáról szóló döntései alapján;
- j) civil érdek-képviselési tevékenység támogatása.

A Nemzeti Együttműködési Alap működésének szabályait a Nemzeti Együttműködési Alappal Kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 5/2012. (II. 16.) KIM rendelet határozza meg.

A Nemzeti Együttműködési Alap tevékenységében értelemszerűen az egyházból egyesületté átalakuló szervezetek is részt vehetnek az elektori gyűléseken, valamint a hivatkozott KIM rendelet 1. mellékletében meghatározott kollégiumok munkáján keresztül.

A Nemzeti Együttműködési Alapból finanszírozott pályázatok közül a működési célú támogatásra irányuló pályázat már megjelent. A Nemzeti Együttműködési Alapról további információk és friss hírek a www.civil.kormany.hu honlapon található.

A civil szervezetek gazdálkodása, az adománygyűjtés és a közhasznúság egyes kérdéseiről szóló 350/2011. (XII. 30.) Korm. rendeletben az adománygyűjtés szabályairól találhatóak rendelkezések.

A fenti információk csupán segítséget kívánnak nyújtani a jogszabályok alkalmazásához, ugyanakkor a teljes körű tájékoztatást kizárólag az adott jogszabály pontos ismerete biztosítja. A szakmai véleményt tartalmazó tájékoztatás ugyanis nem bír jogi kötőerővel, így nem minősül a jogalkalmazás meghatározására, befolyásolására alkalmas normatív aktusnak egyedi bírósági vagy hatósági eljárás során.